

**Ordonnantie, by de Ed. Vroedschap der stad Utrecht
gearresteert, op de dienst-boden : gepubliceert van den Stadt-
Huysse t'Utrecht, more solito, op den 1. Februarii 1671**

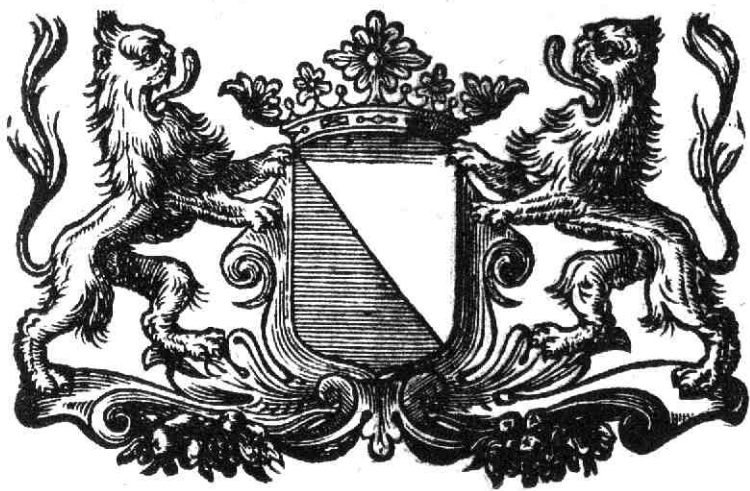
<https://hdl.handle.net/1874/9449>

ORDONNANTIE,
 By de Ed: Vroedschap der
 Stadt Utrecht /

Gearresteert

Op de Dienst-boden,

Gepubliceert van den Stadt-Huyse t'Utrecht,
more solito, op den 1. Februarij 1671.

TOT UTRECHT,

Gedrukt by Amelis van Paddenburgh, Ordinaris Dru-
 ker inde Nijmerck in de Boeck-druckerij Anno 1671.

ORDONNANTIE

Op de

Dienst-Boden.

Orger-meeste-
ren ende Broedschap
der Stadt Utrecht / in
consideratie nemende de
klachten die by verschey-
dē van hare Ingeletenen
van tijdt tot tijdt zijn
gedaen over de groote licentie / ongeregelt-
heydt / ende quaet comportement / het welck
hedens daeghs by de Knechts / Dienst-maegden
en Minnens / omtrent haren dienst wordt ge-
pleecht / tot groote vexatie en ongerief van hare
Meesters ofte Vrouwen , hebben tot voor-co-
minge van sodanighe inconuenienten by desen
geordonneert ende gestatueert / gelijk haer
Ed : ordonneren en statueren mits desen.

Erstelijck / dat alle Knechts/
 Dienst-maeghden ende Winnenus/ die
 haer in dienst van pemandt verbonden/
 ende daer toe een handt-penningh ont-
 fanghen hebben / gehouden sullen zijn
 binnen den gewoonlicken ende geprefi-
 geerden tijdt in hare huz; ofte dienst te
 treden / sonder dat de selve sullen ver-
 mogen desen haren dienst te verlaten / op te seggen / ofte
 den hand-penningh weder te brengen / veel min haer bin-
 nen den selven tijdt aen andere te moghen verbinden / op
 pene van twintich guldens boven arbitrale correctie na de
 gelegenshepdt der saecke; ende daer-en-boven even-wel
 gehouden blijven den voorsz dienst te presteren / op pene/
 dat sy by den Officier of des selfs Dienaers tot haren ko-
 sten / dadelijck int den huuse ghehaelt / ende tot haren
 hozigen ofte eersten aen-genomen dienst / geconstringeert
 sullen worden / mede op arbitrale Correctie.

Dat reciproquelijck de Meesters en Wouwen
 de voorsz Dienst-boden als sy de selve in huere hebben aen-
 genomen / ende een hand-penning gegeven / niet en sullen
 vermogen de huere op te seggen / nemaer gehouden sijn de
 selve op den behoorzlijcken en bestemden tijdt in haren dienst
 ofte huere te laten komen ofte in te nemen / op pene van
 een half vier-en-deel Jaers huere by de Meesters ofte
 Wouwen in cas van contraventie aen de voorsz Dienst-
 boden te vol-doen.

Dat de voorsz Knechts / Dienst-maeghden /
 ofte **Minne** / gehouden sullen wesen binnen den der-
 den dagh dat de huere in-gaet / hun in haren dienst te
 begeben / op poene van eene gulden peder dagh die sy na
 den geprefigeeerden tijdt in den dienst komen sullen / te
 verbeuren ; welke boete by hun Meesters ofte Vrou-
 wen aen het bedongen Loon sal worden gekort en in-ghet-
 houden.

IIII.

Dat alle ende een yder vande voorsz Dienst-
 boden / hun eens in haren Dienst begeben hebbende / ge-
 houden sullen sijn den selven dooz-gaens in alle getrou-
 wighepdt ende neerstighepdt waer te nemen / ende hare
 Meesters en Vrouwen / als mede die van hare Familie /
 met behooylijck respect ende gehoozsaemhepdt te besege-
 nen en te dienen / ende voozts hun in stillighepdt / eer-
 baerhepdt ende matighepdt sulcx te gedragen / dat hare
 Meesters en Vrouwen in haren handel en wandel een
 goet genoeghen komen te nemen.

V.

Ende by aldien eenige Heester ofte Vrouw /
 in den dienst ofte compositement van desselfs knecht /
 Dienst-maeght ofte Minne geen contentement / maer
 misnoegen heeft / soo sal in sulcken ghevalle de voorsz
 Heester ofte Vrouw vermogen aenstones de huere aen
 loodanige knecht / Dienst-maeght ofte Minne op te seg-
 gen /

gen / ende haer te laten gaen / mits als dan aen de selve
betalende haer verdient Loon tot den uyt-eynde van het
halve vier-en-deel Jaers daer-inne de selve getreden sullen
zijn / te reekenen na proportie van de bedongen Huer-
penningen / waer mede de voorsz Meester ofte Vrouw
sal moghen vol-staen / sonder ghehouden te zijn / daer
van reden te geven / ende sal de voorsz knecht / Dienst-
maeght ofte Winne daer op datelijck moeten vertrecken/
blijvende evenwel soodanige gecasseerde knecht / Dienst-
maeght ofte Winne-moer / ingevalle sy haer moerwillich
aenstellen / ofte eenighe insolentie plegen omtrent hare
Meester ofte Vrouw / subject de straffe hier boven ge-
maelt.

VII.

Dat vorders de selve Dienst-boden niet en
sullen vermogen haren Dienst sonder wettige redenen te
verlaten / ofte vooz den tijdt daer uyt te loopen / op pene
van een vier-en-deel Jaers ofte half Jaer loon ter arbi-
trage van de Heeren vande Ed : Gerechte den Meesters
ofte Vrouwen te adjudiceren ; Ende daer-en-boven op de
klachte van de selve Meesters ofte Vrouwen met het pu-
blijcq Werck-hups / tot discretie van de Heeren Schepe-
nen gestraft te worden,

VIII.

Dat de voorsz Dienst-boden willende na ex-
piratie van haren Dienst / ofte huer verhuysen / ofte haer
in anderen dienst begeben / ghehouden sullen sijn haren
Dienst ses weken vooz elcken termijn van Vervaer-tijdt
op te seggen / gelijk oock in soodanigen ghelegentheydt
gehouden sal sijn te doen weder Meester ofte Vrouw niet
gez

genegen sijnde hare voozsz Dienst-boden in den dienst te
continueren / op pene dat bp stil-swijgen van Partijen
den Dienst woꝛdt gehouden vooz gecontinueert.

VIII.

Dat mede de Besteders ofte Besteefters die
hun behelpen met knechts en Meppens te Verhueren/
niet vermogen sullen de selve vooz de voozsz ses weecken
dat sy haren tijdt upt-gedient en vol-daen sullen hebben/
op een ander te besteden / daer toe te raden / ofte helpen/
directelijck ofte indirectelijck / nochte de selve upt hunne
Huere gelooopen wesende te assisteren / hupsen ofte hoven/
ne-maer dat sy al-voozeng bp de Heesters ofte Vrouwen
sullen onderstaen / ofte de Huere van de voozsz Dienst-
boden ten upt-eynde van de selve ses weecken sal expire-
ren / ende ofte de Huere van een van beyde sijden is op-
gesept / alles oppene van twintigh guldens / bp de voozsz
Besteders ofte Besteefters / ten behoeve van den Offi-
cier te verbeuren.

Aldus ter Vergaderinghe van de

Ed. Vroedschap gearresteert den 30. Januarij 1671.

Onder-stondt:

Ter Ordonnantie van de gemelte Heeren Borgemees-
teren ende Vroedschap,

Geteeckent/

J. N I E U S T A D T.